

Aleg. 120.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o przedłożonym przez Wydział krajowy wniosku,
dotyczącym kredytu dla spółek wodnych.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu Sejmu dnia 12. b. m. przekazaniem zostało komisji budżetowej sprawozdanie Wydziału krajowego o kredycie dla spółek wodnych.

Sprawa kredytu melioracyjnego, tak dla spółek wodnych, jak i dla pojedynczych właścicieli gruntów, zainicjowana uchwałą Rady ogólnej c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarczego, była już począwszy od r. 1878. niejednokrotnie przedmiotem obrad Wysokiego Sejmu, w myśl których Wydział krajowy polecił Dyrekcji Banku wypracowanie projektu do udzielania kredytu na melioracje gruntowe.

Dyrekcya Banku krajowego, zasiągnąwszy opinii c. k. galicyjskiego i krakowskiego Towarzystwa rolniczego, przedłożyła sprawozdaniem z dnia 16. Lipca 1884. r. projekt odnośnych przepisów o udzieleniu przez Bank krajowy pożyczek na melioracje gruntów i to tak istniejącym spółkom wodnym na podstawie krajowej ustawy, jak i właścicielom majątków ziemskich, dla których kredyt miał być ograniczonym, tylko do drenowania gruntów.

Gdy jednak z chwilą wydania ustawy państwowej o popieraniu kultury na polu budowli wodnych, tudzież po uchwaleniu przez Wysoki Sejm całego szeregu ustaw krajowych, sprawa kredytu melioracyjnego weszła w nową fazę, obydwaj komitety Towarzystw gospodarczych w kraju odniosły się z prośbą do Wydziału krajowego o ułatwienie przy pomocy Banku krajowego kredytu dla spółek wodnych i melioracyj rolnych na podstawie §. 11 i 15 do 18 państwowej ustawy melioracyjnej z dnia 30. Czerwca 1884. r.

Wydział krajowy, mając przed sobą żądania tak poważnych instytucyj o uregulowanie kredytu dla spółek wodnych, a przytem wskazówkę sejmowej komisji gospodarstwa krajowego co do wniosku posła Struszkiewicza, zavezwał Dyrekcję Banku krajowego, ażeby mu przedstawiła nowy projekt co do udzielenia pożyczek amortyzacyjnych wyłącznie dla spółek wodnych w myśl odnośnych postanowień finansowych i wodno-prawnych państwowej ustawy melioracyjnej.

Opracowany w tej myśli projekt wraz z poprzednim dotyczącym pożyczek na melioracje gruntów, postanowił Wydział krajowy poddać pod obrady, mającej się w tym celu zwołać ankiety.

Pod przewodnictwem Marszałka krajowego a dopiero teraz po otwarciu sesji Wysokiego Sejmu odbyła powołana ankietna posiedzenie i powzięła jednomyślnie następującą uchwałę:

„Ankieta pozwala sobie odradzić Wydziałowi krajowemu wnoszenie w tym roku do Izby projektu o udzielaniu spółkom wodnym kredytu w obligacjach melioracyjnych, któreby Bank krajowy emitować miał; natomiast jednak pozwala sobie ankietna doradzić Wydziałowi krajowemu, aby ze względu na tegoroczne potrzeby istniejących już spółek obmyślił sposób, w jakiby tym spółkom z pomocą pieniężną w ciągu roku 1887. przyjść można było, i takowy Sejmowi przedłożyć“.

Na tej podstawie czuł się Wydział krajowy w obowiązku przedstawienia Wysokiemu Sejmowi projektu do utworzenia odpowiedniego funduszu pożyczkowego, który niejako prowizorycznie miałyby za zadanie wypełnić ten czas przejściowy, dopóki projekt wprowadzenia pożyczek amortyzacyjnych dla spółek wodnych i melioracyj rolnych, dojrzałym nie będzie.

Zważywszy, że w roku 1887. taki fundusz pożyczkowy jest zupełnie zbyteczny, bo użytym być nie może, skoro spółki wodne dotąd nie są zawiązane, ani też ich okręgi konkurencyjne na podstawie katastru nieuregulowane;

zważywszy, że cały ten projekt nosi cechę prowizoryczności, a bynajmniej nie odpowiada potrzebie, którą podniosły w sprawie melioracyj rolnych obydwaj c. k. Towarzystwa gospodarcze;

zważywszy, że zwołana w tym celu ankietna, jeszcze ostatecznej decyzji nie powzięła i misji swojej za ukończoną nie uważa, komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Przedłożone sprawozdanie o kredycia dla spółek wodnych zwraca się Wydziałowi krajowemu do ściślejszego zbadania, a to w kierunku ułatwienia interesowanym kredytu nie zaś udzielania pożyczek.

Lwów dnia 13. Stycznia 1887.

Przewodniczący:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Stanisław Jędrzejowicz.